

1939-40)¹, dan blijkt dat diegenen die tussen de f 800 en f 2000 verdienden, in die drie jaren respectievelijk 69, 70 en 74 % der aangeslagenen vormden. Van het opgegeven nationale inkomen verdienden zij (wij vereenvoudigen de percentages): in 1919 35 %, in 1929 40 %, in 1938 44 %. De midden-inkomens, f 2000-f 5000, vormden in die drie jaren 24, 24 en 21 % der aangeslagenen. Zij hadden van het nationale inkomen verdiend: in 1919 26 %, in 1929 29 %, in 1938 27 %. De hogere inkomens tenslotte, meer dan f 5000 per jaar, vormden 7, 5 en 5 % der aangeslagenen en hadden van het nationale inkomen verdiend: in 1919 40 %, in 1929 31 %, in 1938 28 %. In het belastingjaar 1920-21 bedroeg het totaal aantal aangeslagenen in de inkomstenbelasting bijna 1 370 000. Het was in 1930-31 tot ruim 1 890 000 gestegen. In 1939-40 was het daarentegen tot nog geen 1 410 000 gedaald. Een jaar tevoren, in het belastingjaar 1938-39, was het aantal aangeslagenen zelfs nagenoeg gelijk geweest aan dat van 1920-21. Wij kunnen het ook zo uitdrukken: in 1937 hadden bijna evenveel Nederlanders f 800 of meer verdiend als in 1919 – terwijl de bevolking met bijna 2 miljoen personen was gegroeid. Tot de honderdduizenden die nog geen zestien gulden per week ontvingen (en deze groep komt in de belastingstatistiek niet voor), behoorden de werklozen. Over die armoede gaven de belastingcijfers geen nader uitsluitsel.

Over de rijkdom wel. In 1919, jaar nog van forse oorlogswinsten, had 0,1 % van alle aangeslagenen inkomsten van f 100 000 of meer gehad, in totaal ruim 9 % van het nationaal inkomen. De groep was tien jaar later tot 0,05 % ingekrompen en dus tot de helft gereduceerd; ze had toen 4,3 % van het nationaal inkomen in de wacht gesleept. In 1938 was de groep verder gedaald tot 0,03 % der aangeslagenen; haar aandeel in het nationaal inkomen was 2,44 % geworden. Gemiddeld hadden deze allerrijksten in 1919 elk f 239 000 aan inkomsten gehad, in 1929 f 208 000, in 1938 f 192 000 – van ruim vier-en-een-half tot ruim drie-en-een-half-duizend gulden per week per persoon; gemiddeld de laagst-aangeslagenen (f 800-f 1400) in 1919 f 1103, in 1929 f 1066, in 1938 f 1084 – niet veel meer dan twintig gulden per week.

Wij pretenderen met het voorafgaande niet meer aangegeven te hebben dan dat de *verschillen* tussen de inkomensgroepen van dezelfde orde van grootte bleven. De vermelde cijfers laten nog geen conclusie ten aanzien van het reële welvaartspeil toe want men moet bij hun beoordeling wel bedenken dat de kosten van levensonderhoud in de periode tussen de twee wereldoorlogen, na een snelle stijging tot in 1920, tot 1936 sterk daalden en eerst

¹ CBS: *Jaarcijfers voor Nederland, 1943-1946*, p. 342.